02/04/2019

Η μάχη στην Αγία Μαρίνα Στυλίδας

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στα τέλη του Φλεβάρη του 1822, μόλις τα άλογα του ιππικού φάγανε πράσινο χορτάρι, σύμφωνα με παμπάλαιο οθωμανικό έθιμο, ο στρατός των 30.000 ανδρών, που είχε ετοιμάσει ο Χουρσίτ πασάς στη Λάρισα, κατέβηκε στην κοιλάδα του Σπερχειού. Μαζί του κατέβηκε και ο Δράμαλης, στον οποίο είχε αναθέσει την αρχηγία ο Σουλτάνος, με μεγάλη δύναμη στο Ζητούνι (Λαμία) και στρατοπέδευσε στο Πατρατζίκι (Υπάτη) για να ησυχάσει και να προε-τοιμάσει την εκστρατεία του. Με εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του ξεκίνησε από τη Λάρισα με τη δήλωση ότι μέσα σε δυο μήνες η εκστρατεία θα είχε τε-λειώσει. Ήταν πολύ αισιόδοξος, ίσως από τις πληροφορίες του για τις δι-χόνοιες των Ελλήνων, όπως γράφει ο Κόκκινος. Όμως η αισιοδοξία του αυτή, όπως θα δούμε, διαψεύσθηκε. Αντί μέσα σε δυο μήνες να έχει τελειώ-σει, η εκστρατεία του καθυστέρησε τέσσερις μήνες στη Φθιώτιδα, χάρη στην αντίσταση και τη μαχητικότητα των αγωνιστών.

Ο στρατιωτικός αρχηγός της ανατολικής Στερεάς Οδυσσέας Ανδρούτσος, κι ας μην τον ήθελε ο Άρειος Πάγος, ζήτησε έγκαιρα από την κυβέρνηση ενισχύσεις για τη Φθιώτιδα. «Το 1822 το Φλεβάρη μήνα, οι Ρουμελιώτες βίαζαν τους

Πελοποννησίους να βγούνε εις τη Ρούμελη να συναγωνιστούν μαζί, οτ’ ήταν πολλοί οι Τούρκοι και ήρθε και ο Δράμαλης εις το Ζητούνι με μεγάλη δύναμη», γράφει ο Μακρυγιάννης.

Στάλθηκε ο Υψηλάντης, ο Νικηταράς και ο Παναγιώτης Ζαφειρόπουλος (Άκουρος) με 800 άντρες και δόθηκε εν-τολή σε Μοραΐτες οπλαρχηγούς να πιάσουν τον Ισθμό και τα Δερβένια των Γερανείων. Στις 24 Μαρτίου 1822, στο Μπράλο έγινε μεγάλη σύσκεψη των οπλαρχηγών. Αποφασίστηκε ένα σώμα να επιτεθεί από τη Στυλίδα για να καταλάβει το Ζητούνι, ένα άλλο να επιτεθεί στο Πατρατζίκι και να φτάσει στο Ζητούνι και ένα τρίτο να κρατήσει την αμυντική γραμμή της Αλαμάνας. Οι επιχει-ρήσεις θα άρχιζαν τη Μεγάλη Παρασκευή 31 Μαρτίου.

Την πρώτη δύναμη από 3.000 άντρες αποτελούσαν οι Ανδρούτσος, Γ. Δυοβουνιώτης, Υψηλάντης, Νικηταράς, Άκουρος και άλλοι. Τη δεύτερη από 2.500 άντρες οι Σαφάκας, Σκαλτσάς, Κοντογιάννης, Γιολδασαίοι και λοιποί και την τρίτη από 1500 άντρες ο Πανουργιάς κλπ., η οποία έπιασε τη γραμμή από Δρακοσπηλιά μέχρι Κομποτάδες.

Η πρώτη δύναμη από τις ακτές της Λοκρίδας με πλοιάρια αποβιβά-στηκε τα ξημερώματα της 1ης Απριλίου στις ακτές της Στυλίδας, Αγίας Μαρίνας και Αχινού. «Και ο μεν Οδυσσεύς εκτελέσας την απόφασιν ταύτην, γράφει ο Αντώνιος Γεωργαντάς, απήντησεν εις την απόβασίν του κατά τον Αχινό, διάφορα σώματα τουρκικά αδύνατα, τα οποία κτυπηθέντα παρά των Ελλήνων ετράπησαν εις φυγήν, ακολουθούντες οι Έλληνες κατ’ αυτών.» Η απόβαση στη Στυλίδα και η επίθεση των Ελλήνων συνά-ντησε μεγάλη αντίσταση. Έγιναν σκληρές μάχες και οι Έλληνες μπήκαν στη Στυλίδα, σκότωσαν πάνω από 50 Τούρκους και έκαψαν πολλά σπίτια. Ταυτόχρονα άλλη δύναμη αποβιβάστηκε στην Αγία Μαρίνα και την κατέ-λαβε, ενώ οι Τούρκοι υποχώρησαν και οχυρώθηκαν στο χωριό Αυλάκι, όπου τους κυνήγησαν οι Έλληνες και εκεί έγινε άλλη σκληρή μάχη.

Στο μεταξύ οι Τούρκοι, βλέποντας την απειλή από τους Έλληνες, -στέλνουν συνεχώς πολυάριθμες ενισχύσεις από τη Λαμία προς Αυλάκι –Στυλίδα. Οι Έλληνες, μπροστά στις υπέρτερες δυνάμεις του εχθρού, οχυρώ-θηκαν στην Αγία Μαρίνα την οποία κρατούν για 15 μέρες, απασχολώντας 18.000 άντρες του Δράμαλη, προκαλώντας τους αρκετές απώλειες και συν-εχή φθορά, παρόλο που πολεμούσαν νηστικοί, με 50 δράμια καλαμπόκι την ημέρα.

Η άλλη δύναμη των 2.500 αγωνιστών, που έπρεπε να επιτεθεί στο Πατρατζίκι, καθυστέρησε και άρχισε την επίθεση την Κυριακή του Πάσχα, στις 2 Απριλίου. Οι Έλληνες επιτέθηκαν με ορμή και αιφνιδίασαν τους Τούρκους. Η επίθεση εκδηλώθηκε από ανατολικά και δυτικά ταυτόχρονα και εξελισσόταν νικηφόρα.

Κατέλαβαν τις κάτω συνοικίες, έκαψαν τα τούρκικα σπίτια, σκότωσαν πολλούς Τούρκους και τους απώθησαν στα ανώ-τερα σημεία της πόλης. Κατά την ορμητική αυτή προέλαση των Ελλήνων παρά λίγο να πιαστεί αιχμάλωτος και ο ίδιος ο Δράμαλης που βρισκόταν μέσα στην πόλη με όλη τη συνοδεία του, όπως μας πληροφορεί ο Δ. Κόκκινος. Με δυσκολία υποχώρησε και οχυρώθηκε πιο πάνω, με μεγάλες απώλειες σε νεκρούς και τραυματίες. Οι μάχες μέσα στην Υπάτη κράτησαν 6 μέρες και οι Τούρκοι ετοιμάζονταν να παραδοθούν. Όμως μεγάλες τουρ-κικές δυνάμεις φάνηκαν να ‘ρχονται για ενίσχυση των πολιορκημένων. Οι Έλληνες φοβήθηκαν και έλυσαν την πολιορκία, και έτσι γλύτωσε ο Δράμαλης, ο οποίος φοβισμένος έπιασε το Ζητούνι.

Μετά από 15 μέρες η επιχείρηση για κατάληψη της Υπάτης επαναλή-φθηκε. Ενισχυμένοι οι Έλληνες και με τους Μοραΐτες, αιφ-νιδίασαν πάλι τους Τούρκους και τους ανάγκασαν να υποχωρήσουν. Ήρθαν όμως πολλές τούρκικες ενισχύσεις από τον κάμπο και οι Έλληνες αναγκά-στηκαν πάλι να υποχωρήσουν για τα ορεινά της Οίτης. Και σε τούτη τη μάχη της Υπάτης οι απώλειες των Τούρκων ήταν σημαντικές…».

Πηγές: α) Αρχεία της Ελληνικής Παλιγγενεσίας, Βουλή των Ελλήνων, β) Στρατιωτική Ιστορία, Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας, γ) «ΒΙΟΙ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΩΝ ΑΝΔΡΩΝ» υπό του Φωτίου Χρυσανθόπουλου ή Φωτάκου και δ) Πρακτικά Α. Φθιωτικών ερευνών –Λουτρά Υπάτης-.